

ZA NEKAJ VEČ KO.
2C na dan (1000 št.)
"GLAS NARODA"
PO POŠTI N.
(izvzemli seboj)
OITAJTE, KAR 1

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI...
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zadržuje potrdilo poleg naslova na listu... do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava.

No. 185 — Štev. 185 — VOLUME LIII — LETNIK LIII NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 24, 1945 — PONEDELJEK, 24. SEPTEMBRA, 1945 Tel. CHelsea 3-1242

TRST BO SVOBODNO PRISTANIŠČE

V petek je na konferenci petih vnanjih ministrov v Londonu jugoslovanski ministrski podpredsednik in zastopnik jugoslovanskih zahtev proti Italiji Edo Kardelj postavil predlog, da naj postane Trst posebno država pod jugoslovansko nadvlado v okvirju federativne Jugoslavije. Ta zamisel ni nova, toda jo je dosedaj prvič priporočal zastopnik Jugoslavije.

Jugoslovanski ministrski podpredsednik Edo Kardelj je na časnikiški konferenci rekel, da bo po tem načrtu imel Trst svojo lastno vlado, ki jo bo izvolilo njegovo narodno zastopstvo in ki bo "vladalo državi neodvisno" v mejah zveznih in državnih zakonov. Italijani bodo imeli večino tako v vladi kot v narodnem zastopstvu v Trstu, ker imajo v mestu večino.

Kot samostojna država v federativni Jugoslaviji bo Trst vdeležen v zvezni narodni skupščini v sorazmerju s svojim prebivalstvom.

Dalje je Kardelj na konferenci rekel, da ima Jugoslavija "za sedaj" teritorialne zahteve samo do Italije in Avstrije. Od Avstrije hoče Jugoslavija imeti slovenski del Koroške s Celovcem.

Dalje je Kardelj rekel, da Jugoslavija želi, da zavezniki nekaj ukrepanj glede italijanskih industrij, tak da Italija ne bi nikdar več mogla napasti Jugoslavije. Na vprašanje glede meje z Italijo je Kardelj odgovoril, da Jugoslavija zahteva z Italijo narodnostno mejo še precej zapadno od Wilsonove črte.

Konferenca ministrov le malo dosegla

Danes konferenca petih vnanjih ministrov pričenja zadnja dva ali tri dni svojih razgovorih in delegati se neprijetno zavedajo, da bo svet zahteval, da položje račune o svojem delovanju; vedo namreč, da na strani "dohodkov" imajo le malo pokazati.

Angleško časopisje je včeraj prvič "dognalo", da je konferenca prišla na mrtvo točko ali zašla v krizo. Do zadnjega časa je angleško časopisje kazalo le malo zanimanja za konferenco in se je zvesto držalo prošnje vnanjega urada, da naj varuje tajnosti ministrskega sveta. Ko pa so včeraj listi obširneje pričeli razpravljati o konferenci, se je angleška javnost začudila, ko je izvedela, da prva mirovna konferenca tako slabo poteka.

Tega se je zavedla tudi moskovska "Pravda", ki piše o tem:

"Pesimisti, ne samo da se radi vdajajo mračnemu prerokovanju, temveč skušajo zvrniti krivdo za vse težkoče na Sovjetsko unijo. Nikdo ne taji, da so nastale težkoče. Toda sodelovanje med vesilami tekem vojne daje oporo za prepričanje, da ne obstoje nepremagljive težkoče."

Ako ima "Pravda" prav ali ne, se bo pokazalo v bližnji bodočnosti, ko bodo namestniki vnanjih ministrov skušali odstraniti te težkoče. Ostane pa resnica, da vnanji ministri v dveh tednih niso dosegli sporazuma v nobeni važni zadevi.

Ruska delegacija je naravnost pokazala svojo nevoljo, ker hoče angleško časopisje na Rusijo zvrniti krivdo, da konferenca ne more ničesar doseči. V petek se je tudi vnanjemu komisarju Vjačeslavu M. Molotovu zdelo, da je malo preveč in je na konferenci v Lancaster House ježno rekel:

"Vi mislite, da sem obtoženec na zatožni klopi?"

In pri tem je bil tako užaljen, da je v soboto, mesto da bi predsedoval redni dopoldanski seji petih ministrov, povabil k sebi Byrnesa in Bevinja na razgovor treh vesil, kakor je bilo določeno na potsdamski konferenci, da naj bodo periodična posvetovanja med vnanjimi ministri treh vesil.

V soboto popoldne so ministri zopet imeli običajno konferenco, toda dosegli niso ničesar.

RUSKA VOJSKA SE DRŽI VARŠAVE

Rdeča armada sicer naglo odhaja iz Poljske, toda še vedno drži prometne črte, ki peljejo v Varšavo. Po različitih varšavskih ulicah sicer ni videti mnogo ruskih vojakov, toda nekateri črni trdijo, da imajo Rusi večje armadne oddelke v zapadni Poljski ter drže svoje položaje ob cestah, ki peljejo v Varšavo.

Nadaljno poročilo iz Varšave javlja:

V Varšavi stoji še edini hotel Polonia, v katerem je nastanjena ruska restavracijska organizacija "Osoborg," ki kontrolira hotele in restavracije. Nedaleč od tam je velika ruska prodajalna za živež z imenom "Gastronom," kjer je na tisoče steklenic šampanjca in vsakovrstnega živeža.

Ruski inženirji so popolnoma popravili elektrarno v Varšavi. Čez Vislo, čez katero so bili prej štirje mostovi, so Rusi zgradili samo en lesen most in en pantonski most, ki vezeta Varšavo s Prago.

Varšava je najbrže najbolj drago mesto na svetu. Amerikane more izhajati komaj s \$250 na dan, po uradni zamenjavi en dolar za pet zlotih. Soba v hotelu Polonia na dan velja 280 zlotih, ali \$56.

V primeri s temi cenami so tudi cene živeža. Kosilo velja približno \$60. V Varšavi pa ni "črnega trga," pač pa je "beli trg." Vlada je določila najvišje cene za živež, ki se prodaja. Vlada je določila najvišje cene za živež, ki se prodaja. Vlada je določila najvišje cene za živež, ki se prodaja.

Za vsak znesek pa je treba doplačati še 20 odstotkov, kar se porabi za preobnovitev Varšave.

Vse poznane vrste ameriških cigaret je mogoče dobiti v Varšavi in zavitek velja \$20.

Novi predsednik Fordove družbe

Henry Ford, ki je leta 1903 ustanovil Ford Motor Co., je v petek naznanil, da je odstopil kot predsednik družbe, katero mesto je zopet prevzel po smrti tistega sina Edsela, katerega približno \$60. V Varšavi pa ni "črnega trga," pač pa je "beli trg." Vlada je določila najvišje cene za živež, ki se prodaja. Vlada je določila najvišje cene za živež, ki se prodaja.

Po svojem odstopu je Henry Ford, ki je bil 30. julija star 82 let, prepustil svoje mesto svojemu vnuku (Edselovega sinu) Henry Fordu, ki je po različitih varšavskih ulicah, star 28 let.

POVELJE ZA ARETACIJO GEN. DOIHARE

Gen. Douglas MacArthur je izdal povelje, da je aretiran japonski general Kanzi Doihara, poveljnik prve japonske armade, ki je znan kot prvak med morilci in član družbe črnega zmaja, vrhovni poveljnik slovičite kvantung armade, ki je bila hrbenica japonskih osvojevalnih armad.

Kot naznanja poročilo iz Tokija, je bil včeraj aretiran general Kanzi Doihara in se bo proti njemu, kakor tudi proti generalu Tožu, kmalu pričela sodnijska obravnava.

General MacArthur je tudi sporočil, da se bodo sodnijske obravnave proti japonskim vojnim zločincem v najkrajšem času pričele. Vojne zločince je general MacArthur razdelil v naslednje tri razrede:

1. Oni, ki so nameravali prirediti vojno — general Tožo, člani njegovega kabineta in drugi visoki vojaški častniki.
2. Častniki, ki so dovolili grozodejstva — general Masaharu Homma, ki je odgovoren za "smrtni pohod na Bataan" in drugi.
3. Japonski vojaki, ali civilisti, ki so krivi kakega zločina.

Kdaj se bo pričela obravnava proti generalu Toži, ki je bil, kot sta bila Hitler in Mussolini, predstavnik Japonske v osišču, ni znano. Njegova rana se naglo celi in že more sedeti. Mogoče bo v dveh ali treh tednih prepeljan v vojaško bolnišnico, kjer bo čakal na sodnijsko obravnavo.

Japonci se niti najmanj ne zmenijo, ako bodo njihovi nekdanji voditelji usmrčeni, general Toža pa naravnost zančujejo, ker ni izvršil harakiri.

Gen. Eisenhower v Varšavi

Varšavska radio postaja je sinoči naznanila, da bo danes dospel v Varšavo gen. Dwight D. Eisenhower in bo gost predsednika Boleslava Bieruta. General Eisenhower bo dobil visoko poljsko odlikovanje.

Volitve v Franciji

Včeraj so bile v kantonih (okrajih) v Franciji volitve in po prvih poročilih iz raznih krajev dežele je francoska socialistična stranka dobila veliko večino glasov.

Prvih 200 volilnih okrajev, ki so sporočili popolni izid volitev, je dalo socialistični stranki 50 sedežev, ali skoro dvojno število iz leta 1937. Komunisti so dobili 10 sedežev, radikalni socialisti pa 48. iz česar je mogoče računati na veliko zmago levčarskih strank.

Natančni izid volitev bo naznanjen šele po ožjih volitvah prihodnje nedelje.

Mlin ima napis "Mednarodna reakcija". Feldmaršal Alexander iz vedra z napisom "Trst" žlica v žleb. Vedri ob njegovih nogah sta "Grška" in Koroška." — Karton je 19. julija objavil "Vjesnik", glasilo Združene narodne osvobodilne fronte Hrvatske, ki izhaja v Zagrebu.

Mir za Japonsko ne bo mehak

Časnikarskemu poročevalcu Hugh Baillie-ju je general Douglas MacArthur rekel, da Japonska ne bo nikdar več postala svetovna sila.

Japonska je v industrijskem, trgovskem, vojaškem in v vsakem drugem oziru na stališču popolnega razpada," je rekel general MacArthur. "Njene živčne zaloge so pihle in gre nasproti položaju, ki bo mogoče katastrofalen. Kazen za njene grehe, ki se pravkar šele pričinja, bo dolga in grenka."

Japonska armada bo popolnoma razpuščena do 15. oktobra; njene bojne ladje, kar jih je še ostalo, bodo uničene, razum majhnih, ki bodo ohranjeni v znanstvene namene ali pa postavljeni v muzej.

Vse municijske tovarne z vso municijo bodo uničene. Zavezniki z Japonci sicer ne bodo trdo postopali, toda držali se bodo trdno, predajniških pogojev. Japonci ne morejo pričakovati, da bi dobili kako pomoč, živč, obleko ali kaj drugega iz zaveznških zalog za to zimo.

MacArthur je rekel, da bo Japonsko vzelo, da izvrši vse predajne pogoje, še mnogo let. MacArthur, ki je gnil Japonce od Avstralije v Tokio, namerava osebno ostati na pozorišču, da bo vodil zavezniško upravo in gledal, da bodo Japonci natanko izvedli predanje pogoje.

General MacArthur je tudi rekel, da pri tem ne zasleduje nikakih političnih ciljev, temveč, da je prišel kot vojak in da hoče končati kot vojak.

"Sedaj sem na zadnjem javnem mestu," je rekel. "Kadar bom delo dokončal, tedaj bo tudi konec moje službe."

PRIPRAVE PARNIŠKIH DRUŽB ZA POTOVANJE IZLETNIKOV V EVROPO

Razne omejitve v svrhu štednje prostora na potniških parnikih.

Parobrodne družbe, ki se bodo bavile z potniškim prometom iz newyorške luke v raz na pristanišča Evrope, priposlale so našemu uredništvu nekoliko podrobnosti, katere mora vsakdo, ki namerava potovati v Evropo na obisk svojcev in svojega bivšega domovja v "starem kraju", upoštevati.

Glasom tega naznanila bodo vsak bodoči potnik, ki misli, da bodo prekoceansko potovanje tako udobno, kakor je bilo pred vojno, neljubo iznenaden. Potovanje preko Atlantika bo namreč povsem drugačno. Vsi bodoči potniki morajo namreč upoštevati, da bodo potovali na parniku, ki je bil pred vojno sicer pravi potniški parnik, katerega so pa družbe oddale vladi v svrhu prevoza našega vojaštva. Vlada je parniške prostore seveda, spremenila tako, da je zamoglo na prejšnjih potniških sobah, ali kabinah, v katerih je preje potovala navadna obitelj štirih oseb, bode sedaj potovalo kar po 12 ali več oseb, kar nikakor ne bode prijetno. Tudi število kovčkov, katere bodo zamogli bodoči potniki vzeti seboj, bode do skrajnosti omejeno, kajti tozadevna odredba se glasi doslovno:

"Vsak potnik zamore imeti v spalnem prostoru le po eno potniško vrečo, v kateri zamore imeti poleg svoje obleke za potovanje, tudi potrebne predmete za umivanje, česanje in slične drobnosti, ki se potrebujejo tekom potovanja."

Vsak potnik bode zamogel vzeti seboj vsega skupaj le po 175 funtov prtljage in le nekoliko potrebnih za deco pod dvanajstim letom starosti; za

izjava grofice Ede Ciano

Grofica Edda Ciano, hči Benita Mussolinija, je v svoji prvi javni izjavi rekla, da s očetom ni nikdar odpustila za umor svojega moža grofa Galeazzo Ciano, vnanjega ministra fašistične Italije. Rekla je, da je njen oče njenega moža prepustil nemškemu gestapu.

Na svojega očeta, je grofica Ciano rekla, da ni imela nobene političnega vpliva in edini osebi, ki sta ga mogli kaj pregovoriti, sta bili njena mati in očetova priležnica Clara Petacci, ki je bila umorjena skupno z Mussolinijem v gorah nad Milanom.

S časnikarsko poročevalko Anno Stringer se je Edda razgovarjala v majhni hišici, za katero plačuje po \$30 najemnine na mesec na zaspanem Lipraskem otoku, ki se dviga iz modrega Sredozemskega morja.

Edda je priznala, da je bila spočetka za nacije. "Nikdar nisem prikrivala tega dejstva. Toda imela sem svoje mnenje in pogosto sem bila sama, ki sem nasprotovala očetu. Toda

Predsednik prevzel odgovornost za bombo

Predsednik Truman je po svojem povratku z dvodnevnih počitnic v Washington rekel, da prevzame popolno odgovornost za bodoči razvoj atomske bombe in atomske energije ter je zanikal, da bi bil trgovski tajnik Henry A. Wallace na kabinetni seji v petek predlagal, da bi bila tajnost bombe izročena Sovjetski uniji.

Londonški list "the London Sunday Pictorial" je včeraj poročal, da so ruski znanstveniki odkrili "poglavitno tajnost" atomske bombe že najmanj pred šestimi meseci.

Diplomatski dopisnik lista pravi, da je bila vest o odkritju objavljena v nekem ruskem znanstvenem listu za zasebno razdelitev v marcu 1945. Pravi, da je en iztis znanstvenega lista dospel pred nekaj dnevi v London — kmalu po otvoritvi konference petih vnanjih ministrov.

to prtljago bode treba plačati naknadne pristojbine, ki bodo izredno velike. — Ako kedo pomotoma vzame seboj kaj več blaga, bode to blago "potovalo" kot tovarno blago, ali ga pa bodo enostavno ostavili na pomolu, za kar bode treba plačati v naprej določene pristojbine. — Potnikom tudi ne bode dovoljeno vzeti seboj svoje pse, tudi če so ti psi le tako veliki, kakor verice. Potniki zamorejo seveda vzeti seboj svoje otroke, dasiravno niso dobrodošli potniškim družbam.

Na parniki tudi ne bode prostora za pranje; potnike ne zamore nihče spremiti na pomol, kajti tako določajo nove odredbe carinarskega urada. Gostinjske dvorane na parnikih so zelo majhne, in potniki bodo morali prihajati k obedu in večerji v malih skupinah. Vsakdo bode dobil svoj sedež označen z posebno številko, katere duplikat bode moral pokazati, predno se vsede k obedu. — Ko pride parnik v evropsko pristanišče, se za potnike ne bode nihče več brigal, in vsakdo bode moral potovati do svojega končnega cilja v Evropo na svojo lastno odgovornost.

Čitatelji, ki mislijo, da morajo potovati v Evropo, naj vse to upoštevajo.

nikdar mi ni dovolil, da bi vplivala nanj."

"V manjših zadevah je včasih vzel moj nasvet, pa samo zato, da mi je vstregel. V važnih zadevah tega ni nikdar storil."

Na vprašanje glede govoric, da je delovala proti svojememu možu, za njegovim hrbtom in za Nemce, je odločno odgovorila:

"Nikdar nisem delala proti svojemu možu in nikdar nisem delala za Nemce."

Edda pravi, da je Petaccijeva imela več vpliva nad njenim očetom kot kdorkoli drugi."

"Edino resnično ministristvo, ki je poslovalo, je bila hiša Clare Petaccijeve," je rekla Edda, ki je dodala, da je bila ta ženska tako mogočna, da je celo uredila sestanke z odličnimi osebnostmi in Mussolinijem.

Da bi jo italijanska vlada preganjala zaradi katerega zločina, Edda ne verjame.

"Ne vem, kaj naj bi hoteli od mene? Nikogar ni, ki bi mi hotel storiti kaj zlega in ne vidim nobene nevarnosti za svoje življenje."

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hode, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA ČELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

ZA JUGOSLAVIJO — \$8.- LETNO: \$4.- ZA POL LETA

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izvenišnjo soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

"Pozabljeni" japonski vojni zločinci

Naša vlada, oziroma nje zastopnik, gen. MacArthur, je — kakor znano, odredil in povzročil aretacijo onih japonskih vojni zločincev druge vrste, katere so najeli japonski zločinci prve vrste, oziroma ljudje, ki so pravi gospodarji in vladarji Japonske.

Tudi naše dnevno, sindikatsko časopisje je že objavilo imena vseh onih japonskih generalov, ki dosedaj še niso izvršili harakiri in tako za vedno vtihnili. Imenovano naše časopisje pa skrbno molči in dosedaj še ni objavilo imena onih Japoncev oziroma japonskih podjetnikov, ki so priredili zajedno z svojimi evropskimi in morda tudi našimi tovariši pri mednarodnih podjetjih, ravno kar končano svetovno vojno št. 2. Dosedaj objavljene uradni imenik japonskih vojni zločincev sicer navaja 47 imen raznih japonskih generalov in sličnih vsakdanjih ljudi, ki so se dejanski odlikovali z svojimi grozotami napram našim vojakom in mornarjem, toda v tem imeniku zmanjka izčisto imena onih japonskih obrtnih podjetnikov, bankarjev in politikov, brez katerih bi ne prišlo do znanega "bataškega pohoda smrti" in vseh grozot, ki so se vršile v japonskih taboriščih, v katerih so bili naši vojniki vse do prepodaje japonske vojske in vlade.

Neodvisno naše domače časopisje sedaj v svojih člankih povdarja, da Japonska ni prišla z vojno morda radi tega, ker so si nekateri japonski generali in takozvani "militaristi" prisvojili kontrolo japonske vlade, pač, pa da je Japonska prišla z vojno radi tega, ker je njen gospodarski sistem tak, da se tamkaj v obrtnem pogledu mnogo izgotovi in izdelava in da ljudje, ki so zaposleni pri obrti, oziroma v tovarnah, dobivajo tako neznatne plače, tako, da z temi plačami ne morejo skoraj ničesar kupiti in kupovati. Radi tega ni pravim gospodarjem Japonske preostalo nič drugega, nego iti ropati po deželah svojih bližnjih sosedov. — Obrtni monopolisti, katerim pravijo na Japonskem "Zaibatsu", so oni ljudje, ki so dali militaristom znak, da je lani napočil čas, v katerem zamorejo izvojevati za sebe in za vso Japonsko večno slavo. Ti ljudje so toraj glavni vojni zločinci na Japonskem, dasiravno dosedaj niti eden med njimi ni izvršil "harakiri", da tako pride neovirano v — nebesa.

Sedaj je pa pričelo naše časopisje, ki ne pripada časniškim sindikatom, objavljati imena pravih japonskih zločincev, in iz tega časopisja, posnamemo danes imena nekaterih pravih japonskih vojni zločincev:

HIROSEE TOYOSAKO, ravnatelj zveze zavarovalnih družb, in — finančni minister;

ICHIZA KOBAYASHI, član obrtnega podjetja Mitsui, ki je izdelal načrte zveze japonskih monopolistov, oziroma zgoraj omenjeno zvezo imenom "Zaibatsu" za povečanje vojnih dobičkov;

AIKAWA, ravnatelj in predsednik družbe za obrtni razvoj osvojene Mandžurije, katero so potem Japonci potom svoje vojske osvojili v letu 1931;

M. SAKONJI, podadmiral in predsednik petrolejske družbe za pridobivanje petroleja v Severnem Sahalinu; ta podadmiral je tudi minister brez portfelja v Suzukijevem kabinetu;

F. KUHARA, član organizacije "Zaibatsu", in lastnik tovarna za izdelovanje streljiva;

GINJIRO FUJIWARA, član Mitsujevih podjetij, in — minister za izdelovanje streljiva v kabinetu Kaisei;

JUICHI TSUSHIMA, član Mitsujevih podjetij in — finančni minister v kabinetu Kaisei;

JACHISABURO HIRAO, član mednarodnega podjetja Mitsubishi in ravnatelj odbora za kontrolo železa in jekla;

ADMIRAL TOYODA, sorodnik rodbine Mitsui; predsednik družbe za izdelovanje železnih in jeklenih izdelkov (trust), — minister za izdelovanje municije v kabinetu Suzuki;

KENJIRO MATSUMOTO, ravnatelj znane Mitsui Trust Co. in predsednik družbe za kontrolo premoga, — in

MIKADO HIROHITO, lastnik pol milijona yenov, naloženih v delnicah in bondih; njegove vloge znašajo skoraj toliko, kakor one rodbin, ki spadajo k organizaciji Zaibatsu; on tudi lastuje "zaibatsuško" banko, kateri se pravi "Bank of Japan", znano Yokohama Specie Banko in zajedno z rodbino Mitsubishi tudi parobrodno družbo, ki je znana pod imenom "Nipon Yusen Kaisha", katere parniki so pred vojno redno prihajali v New York in tudi v naše luke ob pacifičnem obrežju.

Zgoraj omenjeni Gintaro Fujiwara, ki je bil dvoječasno tudi lastnik trusta za izdelovanje papirja, je nekoč nehotel povedati javnosti, čemu so člani organizacije "Zaibatsu" naselili vojni zločinci. Spisal in objavil je namreč knjigo pod

(Spominsko črtico je nam poslal za objavo Slovenski Ameriški Narodni Svet, Chicago.)

Dolomiti

Spisal Dr. Metod Mikuz

Ob priliki prvega kongresa Osvobodilne fronte Slovencev, ki se je vršila v Ljubljani 14., 15., in 16. in 17. julija, 1945, je cerški referent dr. Metod Mikuz, slovenski duhovnik, ki se je boril štiri leta med partizani, spisal naslednjo spominsko črtico. Objavljena je bila v "Slovenskem Poročevalcu" dne 15. julija, 1945.

Ce bi profesor ali učitelj vprašal starega partizana pri izpitu, kje in kaj so Dolomiti, bi mu ta prav gotovo ne odgovoril povoljno. Ne bi začel s tem, da je ta gorska tvorba iz tega ali onega časa, in podzvestno pokazal samo v smeri proti Dobrovi in Sv. Katarini.

Da, to in tam so naši partizanski Dolomiti. Del slovenske zemlje, na katero si ni upal stopiti okupator kljub svoji ogromni premoči polnih šest mesecev z majhno dvakratno izjemo nekaj dni o Božiču 1942 in o pustu 1943. In meje tega našega dolomitskega kraljevstva? Danes jih lahko povem in vem, da se bodo ljudje čudili. Danes, ob velikem prazniku Osvobodilne Fronte, katere zmagovito vodstvo in veliki človečanski program je prav s svobodnimi Dolomiti v najtesnejši zvezi.

Severno mejo je namesto nas stražila Hitlerjeva Nemčija. Zagradila jo je tri metre na globoko in dva na visoko z bodečo žico in skrbno zaminičala. A prav pod temi minami je zletel v zrak morskateri vlak in se zrušil marsikateri bunker. Za juriš pa so bile naj bolj prikladne francoske ročne granate, katere so hitlerjevci obešali na mejo, jih med seboj povezali in mislili, da nam tako pripravljajo gotovo smrt, če bi poskusili preleteti žico. Žico so partizani nešteto krat preleteli, a smrti le ni bilo. Imeli pa smo od te "meje" ali kakor smo jo imenovali od "drata" dvojno korist: bili smo varni pred Italijani, kajti njihovi zavezniki jim niso nikdar pustili, da bi prišli čez njihovo ozemlje nam za hrbet, pa tudi pred Nemci ki si preko visoke in zaminirane meje niso ne upali ne smeli. Druga, prav tako velika korist pa je bila ta, da so bile prav vse te mine in granate naše najboljšje skladišče. Med našimi minerji in strokovnjaki v pobiranju min se je iz noči vnoč vršila neizprosna in skrajno zagrizena borba. Hitlerjevci so polagali mine, a naši so jih pobirali sproti in pred nosom, na žici pa puščali listke: zahvaljuje se vašemu firerju za točno dostavljanje vojnega materiala. Poleg tega je na Osredku, za dober lučaj kamna od žice v polnem miru šest mesecev razvijal svoje vojaške in politične načrte takratni slovenski glavni štab.

Vzhodna meja je bila dvojna. V širšem pomenu, to so partizani redno kontrolirali vsako noč, je segala do Ljubljanskega bloka, v ožjem pomenu, to se pravi, kamor se ni upala stopiti okupatorjeva ali izdajalecova noga niti po dnevi, pa je tekla tik ob cesti Smartno - Dobrova, nad Dobrovskim župniščem čez Sujo in od tod po cesti Stranska vas — koda 385, preko katere naslovom "Bistvo Japonske Industrije," v kateri trdi, da je "vsaka vloga v svrhu oborožitve, rodoljubna vloga, kajti japonska trgovina se ne more razširiti, ako je — oborožena sila ne podpira." — Pri tem se nikakor ni motil.

Vsa pričakovanja in nade članov "Zaibatsu" so se izpolnila tekom prvih let japonske vojne ob Pacifiku, kajti dobički članov industrijskih podjetij, ki so združeni v organizaciji "Zaibatsu", so bili toliki, da so tvorili kar tretino vseh svot, katere so imeli naložene v svojih podjetjih.

Ti ljudje so hiteli za japonskim vojaštvom, kakor letajo ptice ujele za svojimi žrtvami. Trdka Mitsubishi je dobila v svojo last izkoriščanje v Indo-Kitaju; trdka Mitsui, je dobila vse bakrove rudnike in Lepantu na Filipinih; Mitsubishi vse ladjedelnice v Singaporu, itd.

Člani "Zaibatsu" niso nikdar preje "napravilo" toliko denarja, s katerim so potem podprli svojo propagandno industrijo in skrbeli za to, da se vojna neovirano nadaljuje.

Ako svet želi, da bode na Daljnem Istoku v resnici zavlada trajen mir, mora MacArthur poskrbeti za to, da pridejo vsi zgoraj imenovani vojni zločinci pred — vojno sodišče.

se je končala Radna - Brezovič - Log - Drenov grič in od tod nedoločeno nekam nad Staro Vrhniko, v širšem pomenu pa vse do Ljubljane. — Sjorna v ožjem smislu je bila le zapadna meja in to zato, ker okupatorju nikakor ni bilo moči dopovedati, naj opusti postojanko v Polhovem gradu. Zato je v slovit Prošči pokalo in so le teli v zrak kamioni vsako soboto, ko je okupator vozil hrano in municijo v Polhov gradec.

Od krajev na tem malem, a povsem svobodnem ozemlju bodo v zgodovini slovenskega naroda za vselej zapisani: Babna gora, sedež Izvršnega odbora Osvobodilne Fronte, Ključ (koda 623), vhod v slovenske Termopile, Osredok, sedež glavnega štaba, vzhodno obočje Toškega čela, sedež Centralnega komiteja komunistične partije Slovenije, in nazadnje žerovnikov graben za na pol podrti hiši pri Gavgarju, zbirališče nas vseh v veselih in žalostnih dneh.

V tem majhnem delu slovenske zemlje so bili ustvarjeni in uresničeni najlepši načerti, globoko doživeti in doum-

ljene temeljne točke Osvobodilne fronte in nepreklicno dosežena trdnost in enotnost političnih gledanj. Na zemlji, obdani vsepovsod od okupatorja in domačih izdajalcev, je današnje vodstvo slovenskega naroda, opirajoče se na poštenost slovenskih ljudskih množic in na udarno in nepremagljivo moč slovenskih partizanov, izpričalo in dokazalo pred vsem svetom, da je vsak narod in njegovo postavno vodstvo nekaj neuničljivega, pa naj je številčna in oborožitev namoč njegovega sovražnika še tako velika.

Težko danes človek verjame, da se je vse silno, nadčloveško delo teh ljudi vršilo dobre pol ure od močne okupatorske in belogardistične postojanke na Dobravi, uro daleč od Ljubljane, slabo uro daleč od Polhovega gradca, Korena in v senci nemškega rajha in to ob času, ko so se pod fašistično težo šele začeli prebujati veliki zaslužni evropski narodi. Če bi človek verjel v čudeže, ali če bi bil slovenske zemlje so bili ustvarjeni in uresničeni najlepši načerti, globoko doživeti in doum-

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"Glas Naroda" v New Yorku dobiva tekom zadnjih dni mnogo pismenih vprašanj glede bolgarskega parlamenta ali "Sobranja". Anglija namreč želi, da se tamonjši parlament ustanovi po angleškem načinu, oziroma, da se ustanovi dolenja in gorenja zbornica. Gorenja zbornica imenujejo v Angliji "House of Lords" in tako morajo baje tudi Bolgari imenovati svojo "gorenjo zbornico". — Anglija baje tudi želi, da se preinači jugoslovanski parlament po angleškem načinu. — Ako pride od tega tudi v Jugoslaviji, potem dobi tudi avtonomna pokrajina Slovenija par svojih — Lordov. In tako bode v jugoslovanski gorenji zbornici v bodoče sedelo tudi nekoliko — slovenskih Lordov. Na primer: — Lord Janez Figabirt, Lord Franci Štempihar, Lord Jurij Vodopivec, Lord Janez Žlindra, itd., itd. . . .

"Mirror" v New Yorku objavlja sledeče novosti . . . Predsednik Truman izgra večsila poker (nedavno je na ta način priigral par centov) . . . Vslužbenici organizacije O P A so izrazili zasebno mnenje, da bode kmalo treba povisati cene raznim potrebščinam . . .

V istem listu tudi čitamo, da bode Mrs. Roosevelt morda pričela predavati po radio, in sicer pod imenom — "Mrs. Anthony", in — "da ljudje, ki mečejo kamenje na grob pokojnega predsednika Roosevelta, bode s tem izdatno povečali spomin in spomenik pokojnega predsednika. . . .

"The Daily News" v New Yorku navdušeno piše o naših zmagah na Pacifiku in v Aziji kot zmagah "belih ljudi". Istodobno pa tudi zatrjuje, da se tamkaj približujemo novi vojni, kajti Anglija, Francija in Nizozemska ne bodo zamožle braniti svoje kolonije v Aziji, kajti zato imamo atomske bombe, mornarice in vojsko. . . .

"The Daily News" v New Yorku piše, da smo zelo bogati: Danes povečamo plačo kongresnikom na letnih \$20.000, in jutri kaj drugega. — Toda — če nas ne briga, ako potrošimo kot davkoplačevalci danes par milijonov za lend-lease in za UNRRA, — potem nas tudi ne briga, ako dobivajo kongresniki po \$20.000 letne plače. . . .

"The Tribune" v Des Moines, Ia., je dobila poročilo glasom katerega je Stalin v šali imenoval našega tajnika Byrnesa — "poštenega konjskega tatu". Potem pristavlja, da bi bilo to na prvi pogled smatrati kot žalitev, — toda tam, na našem zapadu, kjer izhaja imenovani list, je "zgoraj imenovani priimek znak velikega spoštovanja. . . .

IZKAZNICA VAŠEGA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

Zelo važno je za delavca, da ve, da se starostna izplačila socialnega zavarovanja ne pričeno avtomatično, ko delavec doseže starost 65 let. Preden je upokojeni delavec deležen teh izplačil, mora vložiti prošnjo za dobičanje pokojnine.

Prošnjo se vloži — pa naj bo ta za pokojnino ali za preostale v slučaju smrti delavca — pri lokalnem ali krajevnem uradu Social Security Boarda. Delavec ali njegova družina dobe tu vse potrebne podatke brezplačno. V lokalnem uradu vam tudi pomagajo izpolniti potrebne papirje ali tiskovine, da morete tako dobiti vse, kar vam gre v pogledu socialnega zavarovanja po zakonu. V nobenem oziru ni potrebno plačevati za tozadevne informacije nikomur; vsak delavec, ki je upravičen do izplačil, jih bo dobil.

Dajanje potrebnih informacij je sličnega je le ena izmed mnogih potreb in dolžnosti, ki jih vrše lokalni uradi Social Security Boarda. Kot je bilo že omenjeno izdajajo ti uradi tudi nove in duplikatne karte socialnega zavarovanja, zadnje v slučaju da delavec tako karti izgubi. Dalje krajevni ali lokalni uradi spravijo v red rekorde takih oseb, ki so zaznamovani po večimi številčnimi seznamami, ter jim povedo katero številko morajo uporabljati v bodočnosti. Pri teh uradih dobe delavci tudi pojasnila glede točne prijave njihovih zaslužkov in če v tem pogledu obstaja kak pomota, tedaj krajevni uradi to popravijo, seveda ako so na to opozorjeni. Ti uradi imajo dalje na razpolago posebne karte potom katerih vsak zavarovane delavec ali delavka zaprosi za podatke glede prijavljenih plač ozir. zaslužka. — Uradniki tudi radevolje odgovore na vsa vprašanja tikajo (Nadaljevanje na 3. str.)

takom sicer, a odločno sem odklonil. Polagoma so dokončavali. Jaka je bil seveda matiran. Saša se je smejal, Gašper se je zagledal skozi okno, Drejče je zgibal karte in zapiske in samo še Pavle je hitel spreobračati. Razgovorjali smo se in govor je tekla gladko in neprisluseno kot med ljudmi, ki jim je že zdavnaj jasno marsikaj, ki so ene misli, ene poštenosti in ene ljubezni. In nazadnje, Bog ve kdaj, so celo zapeli. Začarani grad na Korenu se je svetil in nad Ljubljano je bilo svetlo kot da bi gorela. Bila je res v peklju in v vicah.

Obisk pri Luki (minister Leskošek) je bil redno krajiš. Veliko sva se pomenila in misli tega stvarnega človeka so bile jasne, odločne in koristne. Luka je bil vselej človek stvarnosti. Tudi v tem, da je razdal vse, kar je imel, če je uvidel potrebo. To so Dolomiti z naše, — človeške in partizanske strani. Dolomiti, kjer sem našel prvič v življenju prave ljudi in resnične prijatelje. Res je, da tudi borba sama že družijo ljudi. A svet in človek se v bistvu ne spremenita nikdar. Je in ostane; iskreno in zares družijo samo ljubezen. In ta je med nami in v nas dolomitskih ljudeh velika in ne bo nikoli minila.

Zadnjič sem obiskal te kraje. A kaj pomaga, ko ni več tako, kar nas ni. Vmes je že čas, roka okupatorja in izdajalca. Zastoj sem na Osredku iskal generala Jako, ki je bil takrat ves čas nejevoljen na ljudi, ker so imeli njega za duhovnika in ne mene. Pri Gavgarju je porušeno, na Babni gori tudi in Lukovega bunkerja nisem mogel več najti. Škoda, morda ima še kaj za da jih plombira tudi meni. S me.

prav gotovo dejal, res je, čudež je vse to. Pa ni bil. Zmogel pa so kaj takega izključno samo ljudje s trdnostjo in nepremagljivo vero v zdravo poštenost slovenskega naroda, z vero in prepričanjem, da je boj za svobodo lastnega naroda sveta in neodoljiva dolžnost in ljudje velike ljubezni do naroda, ki je bil izročen namilost in nemilost okupatorju in domačim izdajalcem.

V Dolomitih, v najtežjih dneh domovinske vojne in vse zaslužjene Evrope, je pisal Kristov (Edvard Kardelj), veliki Titov soustvarjalec nove Jugoslavije, svoje najlepše stvari. Se danes je človeku, ki pozna vzroke in zgodovine vseh teh sestavkov in brošur, toplo pri srcu, ko se spomni velike in neodoljive človečanske ljubezni tega človeka. Vedno se smehljajoč, poln vere, zdravega optimizma in velike ljubezni do sočloveka, je bil naše predragoceno sonce, ki je znalo in moglo pregnati vsako meglo in še tako težak oblak. V žerovnikovem grabnu ali pri Kelmaču pod Hruševim je tedaj politkomesar glavnega štaba Peter (Boris Kidrič) sproti, a trdno in nepreklicno izdeloval politično-vojaške načrte, krepil in z železno voljo in nepopustljivostjo ustvarjal okupatorju najobčutnejšo pest: prve slovenske brigade.

In če bi našteval dalje, bi ne bilo ne prostora ne časa. Bili so vse to tako veliki dnevi in noči, da bi vsak od teh zaslužil polno pozornost. In v teh so živeli veliki in dobri ljudje. Roka je znatno prešibka, da bi jih dovolj močno in jasno prikazala ljudem, pa človek nazadnje tudi ne ve, kje bi začel. Ali pri teh ljudeh, kot političnih državnikih, ali samo kot pri ljudeh. Vem, ne bo jim všeč, vem pa tudi, da mi bodo kot znanecu odpustili.

Obiskal sem sedež Izvršnega odbora na Babni gori. Sonce je zahajalo in okupatorjevi hlapi na Korenu so že hoteli prižgati luči okrog postojanke, da je izgledala kot pravljnični in začarani grad. Dobil sem vse doma, kar je bila sreča. Saša (Josip Vidmar) je ležal obvezan in godrnjal nad Cedrikom (dr. Obračunčev), ker mu je spulil, ne vem ali preveč ali premalo zob, a zraven na šahovski deski neusmiljeno mrcvaril Jako (generallajtnant Jaka Avšič) in še pazil na vsako besedo, ki smo jo izpregovorili. Pavle (minister Edvard Kocbek) je sključen ob mizi kot veliki idealist spravljaj na pari še vedno svojo največjo željo: pridobiti in prikleniti k borbi duhovnike in verne ljudi. Na skeptično mnenje, da se mu bo drugo pač posrečilo, prvo pa ne, ni imel časa odgovorjati. Spet se je sključil in pisal in črtal naprej. Gašper (minister Tone Fajfar) je mirno, kot da ni nikogar ne v sobi ne na svetu, nekaj pisal, Drejče (sekretar Lubej) je Andreju (dr. Rusu) razlagal o najnovejšem razvoju ruske ofenzive. Vse je bilo nekam živahno, precej podobno panju. Tako po majhnosti hiše kot po delu. In skoro bi prezrl Miho B. (podpredsednik dr. Brečelj), ki si je sedel v mraku pred ogledalom drežal z zobobrcem v zobe. — Razložili in poučili so me, da si plombira zob. Ker je bil takrat nekaj zdravstveni referent za nas vse, se je s solznimi očmi sicer, vendar pa z obrnil in se uslužno ponudil, spoštovanja. . . .

Pittsburški kotichek

Piše Ivan Bukovinski

Skrivnost severne svetlobe je naslov novi nebesni predstavi ki se izvaja ta mesec v našem Buhl Planetariju ki je eden izmed petih v Združenih Državah in en med 25-imi na celim svetu. O tem zavodu sem že svoječasno bolj obširno poročal ko je bil pred leti odprt, ali nič ne škodi ako dodam še par novih pripomb.

Kaj pa je Planetarium? — Nekateri ga zamenjujejo s Observatorijem ali zvezdarno, ali temu ni tako. Observatorij je znanstveni institut, ne za splošno občinstvo temveč za učenjake — astronome kjer opazujejo nebesne pojave in proučavajo gibanje in spremembe nebesnih teles kot lune, zvezd, planetov in tudi sonca. Planetarij pa je poslopje s obsežnim okroglim domom ali kupulo katere obok ali strop predstavlja umetno nebo na katero pričarajo s pomočjo posebne mašine ali projektorja zvezde, planete, komete in luno v vsej njihovi glori in veličini, tako živo in naravno da se ti zdi kot bi bil v jasni, zimski noči pod prostim zvezdnatim nebom, ne v kakem zakaženem industrijskem velenju (kot n. pr. Pittsburgh) pač pa na deželi s čistim ozračjem. In čudiš se in vsklikuješ sam po sebi: Kako je to mogoče? Ali le sanjam?

Na idejo gradbe planetarijev, v namenu da se širi zanimanje za zvezdoslovno vedo med širokimi ljudskimi sloji, so prišli Nemci, in sicer so prvega postavili leta 1925 v München, glavnem mestu Bavarske. Na to so leto za letom gradili še druga po raznih mestih Nemčije, notri do druge svetovne vojne, tako da jih imajo zdaj 12 ki pa so zvečine bili porušeni ali poškodovani tekom vojne od zvezniških bomb čepur ne nameroma.

Ostalih 13 pa je raztršenih po raznih drugih državah Evrope, Amerike in Azije. Združene države jih imajo kot sem že omenil, 5, Chicago, Philadelphia, New York, Los Angeles in Pittsburgh. Italija 2, Rim, Milan. Japonska 2, Tokio, Osaka. Francija 1, Paris. Avstrija 1, Dunaj. Švedska 1, Stockholm, in Rusija 1, Moskva. Čudim se da cela Južna Amerika, z bogatimi državami kot Argentina ne zmore niti enega dočim je goste naseljena in razmeroma revna Japonska postavila kar 2.

Najmanjši je prvi Nemški v Münchenu, s kolo v premeru samo 33 čevljev, največji pa v Dusseldorfu kojega kupula meri v premeru skoro 100 čevljev, namreč 98. Naš Pittsburški je po velikosti enak Dunajskemu, 65 čevljev, in bil postavljen leta 1939 za vsoto 1 milijon in pol dol., iz ustanove pok. Mr. Buhl, ustanovitelj Buhl in Buhl del. trgovine. Naš Planetarium ni največji niti v Zd. državah, toda je najmodernejši na celim svetu ker je najnovejši. Samo mašina ali projektor s katerim se privabijo zvezde na nebo je veljal \$125,000, bil pa je izdelan v Nemčiji ki je do zadnjega časa igrala vodilno vlogo na polju znanosti. Toda pogubna fiksnost ideja da je Nemec nadčlovek in toraj opravičen vladati čez druge narode, jih je ipahnila v II. svetovno vojno k atere izid jih je potisnil za 50 let nazaj.

Vrhu strehe se nahaja tudi velik daljnogled za opazovanje rasičnih zvezd in planetov če obiščeš predstavo zvečer in je nebo jasno. To je edini instrument te vrste v Zd. državah, ki je na razpolago splošnemu občinstvu.

In kaj naj šele rečem o ne navadni čarobni Severni svetlobi, "Aurora Borealis" kot ji pravijo ki se včasih pojavi na daljnem severu kateri se prebivalci polarnih krajev ne morejo nadeviti. Svetlobni žarki neznane izvora se lomijo, odbijajo, kopičijo in valovijo, kajkrat preko celega nebesnega obloka, v najrazličnejših fantastičnih oblikah in bojah. Da, to predstavo si morate pač sami ogledati. Cas imate do 27. septembra.

LOMITEV ATOMA je druga privlačnost ki zvabi mnoge v zavod. Pred vašimi očmi razkoljejo s posebnim aparatom resnični atom, brez eksplozije seveda, ali posledice tega čina vidite na oscillograph platnu in slišite skozi loud speaker. In mehanični model vam pokaže celi proces pri zlomitvi Atoma.

Kaj pa je atom? To je najmanjši sestavni delec ene ali druge izmed 92 elementov ali prvih iz katerih obstoje vse žive in mrtve, organske ali neorganske stvari, celo vesolstvo. In kako velik je atom? V glavi najmanjše bučke ali pine jih je okroglo — 10.000 bilijonov! In koliko je 1 bilijon? Po ameriškem številu 1000 milijonov, v Evropi pa pravijo temu številu milijardo, a Evropski bilijon je milijon milijonov, toraj 1000 krat večji nego ameriški. In kako neskončno majhen mora biti šele elektron, kajti vsi atomi vsebujejo večje ali manjše število negativnih in pozitivnih, z elektriko napojenih elektronov ki pa ne mirujejo, ampak neprestano krožijo okoli svojega središča "Nucleus" kot planeti okoli sonca, in sicer z brzino svetlobe, 163.000 milj na uro, vmes pa je še toliko praznine da nikoli ne kolidirajo.

Najlažji je Hurogenov ali vodikov atom, sestavni del vode, samo z enim elektronom, a najtežji je kovine Uranium z 92 elektroni.

S pomočjo uranija so izgledali atomične bombe ki so skoro do dela 2 veliki japonski mesti izbrisali iz zemljevida. In kadar bodo zamogli to silno atomsko moč kontrolirati in jo vpreči v koristno službo človeštva, takrat bo nastopila nova doba, lahkega in brezskrbnega življenja.

ENAKA PRAVICA ZA VSE je zahteva "white collar" pisarniških mesečno plačanih delavcev Westinghouse Co., East Pittsburgh, 6.000 teh uslužbenecv je že 2 tedna na štrajku za večjo plačo, in radi njih je skupno število 17.000 brez dela. Pritožujejo se da so glede plače zastavljeni napram delavcem s plačo od ure. Kompanija pa to zanika in pravi da so od leta 1941 prejeli že 30 odstotkov povišanja. Ali voditelji njihove unije so dokazali črno na belem pomo-to kompanijske aritmetike, češ da niso prejeli niti 15 procentov kar je bilo med vojno

V OBRAMBO ERNEST BEVINA . . .

NAPISAL ZA ONA — HAROLD J. LASKI

Bevinov prvi govor v parlamentu je zelo ugajal Anthony Edenu, ki je dejal, da je ta govor dokaz, da je zunanja politika iznad politič. strank. Obenem pa je ta govor prizadejal mnogo duševnega trpljenja levičarjem na Angleškem — mislim, da še mnogo več, kot levičarjem na Španskem in na Grškem.

Po mojem mnenju je Eden v zmoti — ravnotako kot levičarji. Res je seveda, da so bile njegove besede precej nesrečne, da so bile hladne, mesto da bi vspodbujale in izražale to plo simpatijo. In vendar je naglas tega govora popolnoma drugačen kot vse, kar smo bili vajeni slišati, kadar je govoril Eden.

Kdorkoli je pazljivo prečital njegov govor, je moral spoznati, da je Bevin željan, da pride čim prej konec za Francov režim, in da je treba, da se nudi španskemu narodu prilika, da svobodno pove, kaj hoče. Obenem pa je imel popolnoma prav, ki je dejal, da Britanija ne more vsiliti španskemu narodu meščanske vojne. Zadeva Tanger-ja je po-

dovoljeno potom takozvane "little steel formule".

Potem so še mnogi drugi štrajki kot avtomobilski, premogarski, jeklarski, etc. — Delavci po jeklarnah zahtevajo \$2 poviška dnevno da si nadomestijo skrajšanje delavnosti ur. Kompanije pravijo da tega ne morejo storiti brez povišanja cen svojih izdelkov, kajti, pravijo, stroški produkciranja in cena produktov crečo roko v roki. Predsednik C. I. O. Murray pa jih zavrača in kaže na velike čiste, skrite in očihte dobičke ki so jih jeklarne napravile tekom zadnjih 4. let vojne.

Boji med kapitalom in delom bodo pač ostali tako dolgo dokler ne bodo vse vodilne industrije socializirane k čemur se nova angleška delavska vlada že pripravljala. Kapitalistično časopisje sicer kriči da to bo logično vodilo do komunistične diktature po ruskem vzorcu kar pa je laž in le pesek v oči ljudskim masam da se jih obdrži v temi in še nadalje lahko izkorišča.

NEVERJETNO TODA RESNIČNO. — Pred nekaj tedni, o priliki mojih počitnic sem posetil mojega prijatelja Johna Zusta v Midway, Pa. ki je zastopnik G. N. za tisto okolico. To je majhna, prijazna, kakih 30 milj zapadno od Pittsburgha oddaljena naselbina kjer je precej naših rojakov, saj imajo celo svoj Dom dr. St. N. P. J., in menda vsi svoje lastne hiše obkrožene z raznim sadnim drevjem ali vinogradi. Ali bil sem neprijetno iznenaden ko sem s prijateljem Johnom korakal skozi njegov vinograd in sadovnjak: skoro nobenega grozdja, in veže sadnih dreves so se prazne, zibale v lahnem, pozno-poletnem vetriču. Večkratna huda slana v mesecu Maju je skoro vse pomorila, tvečinoma po celi zapadni Penni.

kazala, da Foreign Office ne goji nobenega prijateljstva napram Francovi Španiji.

Glede Grčije pa bodo vsi kritiki, ako so dobronamerni, pomisliti najprej, da se nahajata zdaj v Londonu regent Damaskinos in ambasador Leeper. Ako se bo ta slednji še kdaj vrnil nazaj v Grčijo, je verjetno, da bo imel nalog, da se briga več z ono vneto gorčnostjo za kraljeve interese kot v času, ko je bil še Churchill predsednik britanske vlade.

Prepričan sem, da bo Bevin postal eden naših velikih zunanjih ministrov. Z obema nogama stoji na tleh, a pri pogajanjih mu ni mojstra. — Dobro mu je znano, da zunanja politika ni neka tajinstvena in prečudna zadeva, temveč pred vsem vprašanje kako preskrbeti hrano in obleko, za čisto in streho onim, ki so je potrebn. Bevin bo šel po, svojih opravki v Foreign Office-u na svoj značilni in posebni način — malo počasi morda, toda brez jbzira na kričanje in proteste, čim bo sklenil, kaj hoče.

Vzlic temu pa sem v par krajih, prav v Pittsburghu, na visokih legah, videl jablane, kruške in breskve katerih veje so se šibile od obilice sadu, zlasti pri Mrs. Nagode. — Zares, narava ima pač svoje muhe — kakor človek.

DOBRODELSKI KONCERT bomo imeli v petek dne 28. sept. zvečer ob 8.15 v Carnegie Music Hall, Oakland. Nastopil bo znani in priznani umetnik Zlatko Baloković in pa Duquesne Tamburaški orkester. Čisti bregitek bo se porabil za nakup živeča, zdravil in drugih potrebščin za jugoslovanske otroke. Pridite toraj v obilnem številu, boste kar 2 zajca h kratu vstrelili: deležni boste umetniškega duševnega užitka, in pomagali nedolžnim otrokom v naši stari domovini.

S pozdravom — I. B.

IZKAZNICA . . . (Nadaljevanje z 2. str.)

ča se starostne pokojnine in posmrtninskih izplačil v slučaju smrti zavarovanega delavca.

Urad za socialno zavarovanje ima več kot 400 krajevnih uradov širom dežele in to v krajih, ki so najbolj dostopni večini delavcev v posameznih okrožjih. Ako delavec ne ve kje se nahaja tak urad v njegovem okrožju, tedaj lahko vpraša za naslov tega urada na najbližji pošti, kjer mu bodejo radovolje dali tozadevne informacije.

(FLIS—Com. Council)

MOŠKO DELO
Help Wanted (Male)

SUPERINTENDENT
WANTED FOR SMALL HOUSE
FREE RENT, GAS & ELECTRICITY
PREMIUM — 218 E. 74th
Apply BERSON REALTY CORP.
11 PARK PLACE New York City
(Room 1106)
(185-187)

SUPERINTENDENT
WANTED
GOOD SALARY ASSURED!
75 APARTMENTS
WRITE WEINGARTEN BROS.,
883 FREEMAN ST. BRONX
OR CALL: UN 3-1949
Good Opportunity for Right Party!
(185-191)

SCREENERS
WANTED!
Good Men to Cut Screens
& Mix Paint
PERMANENT PEACETIME JOBS
STEADY WORK
APPLY AT ONCE!
ESQUIRE TRIMMINGS
335 WES 16th STREET
New York City
(185-191)

HELP WANTED ::
PRESSERS
IZURJENI
Dobra plača: stalna služba.
Priložnost!
UNITED CLEANERS
237 SHEFFIELD AVENUE
BROOKLYN
MESSENGERS
\$35 PER WEEK PLUS OVERTIME!
FULL-TIME JOBS
Apply
MULLIGAN & WALSH
310 E. 43th STREET
New York City
(185-191)

PRESSERS — MACHINE
SAMO OB VEČERIH: OD 7 DO 11
DELO OD KOMADA — DOBRA
PLAČA! — STALNO DELO
NU METHOD CLEANERS
2905 OCEAN AVENUE
BROOKLYN
(185-191)

Young Man 20-26
ASSIST HOSIERY DYER
75 hour to start
M O J U D
32-15 — 37th AVENUE
LONG ISLAND CITY
(184-186)

POLISHERS — BUFFERS
WANTED
Must be fully experienced. — Permanent jobs! — \$1.10 per hour plus overtime! — Excellent opportunity for right men. — Apply:
KINGS ELECTRO-PLATING CO.
232 JAVIA ST.,
BROOKLYN
(185-187)

CARPENTER FOREMEN
HOUSING JOB, SPRINGFIELD, MASS.
GOOD PAY!
ROOM 608 — 551 — 5th AVENUE,
MU 2-8146 — N. Y. C.

Opozorite še druge, ki ne čitajo
"G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstreženo.

BOYS BOYS
MESSENGERS
PART TIME
Morning or Afternoon
35¢ HOUR — APPLY:
PARENTS MAGAZINE
52 VANDERBILT AVE., N. Y. C.
Opp. Grand Central Station
(185-191)

WATCHMAKERS (4)
DOBRE DELAVCE ZA STALNE
SLUŽBE — Izvrstna prilika!
5 dni na teden: Izvrstna plača!
COOPER'S WATCH REPAIR CO.
48 West 48th St., New York City
(185-191)

WATCHMAKERS
IZURJENI
Stalno delo, dobra plača, izvrstne delavske razmere: izvrstna prilika!
ALVIT WATCH CO.
132 NASSA ST., Room 205, N. Y. C.
(185-191)

POLISHERS
Experienced on Metals
Permanent Peacetime Jobs
TO WAGES — OVERTIME
Good Working Conditions. — Apply
WESTLAND CHEMICAL CO.
4149 PARK AVE., BRONX, N. Y.
JE 8-1354
(185-191)

MESSENGERS WANTED
OPPORTUNITY!
40 HOUR WEEK
OVERTIME IF DESIRED!
Apply
VANDERBILT JACKSON
110 GREENWICH ST., N. Y. C.
(185-191)

Polishers
on Metal
GOOD SALARY!
PERMANENT POSITIONS!
PHILIP SIEVERING, Inc.
190 LAFAYETTE ST., N. Y. C.
(Lexington Ave Local to Spring St.)
(185-187)

LEATHER
HANDCUTTER AND EXPERIENCED TRIMMER
on LEATHER HANDBAGS
PERMANENT PEACETIME JOBS
Apply: FRENCH FASHION
202 EAST 42nd STREET
(3rd FLOOR) NEW YORK
(185-187)

CANDY
— OPERATORS WANTED ON CHOCOLATE BASKET
MACHINES OR ENROBER — Good Pay — Good Working
Conditions
PERMANENT PEACETIME JOBS
STANTON CANDY COMPANY
314 STANTON STREET
NEW YORK CITY
Telephone: ALGONQUIN 4-2547
(185-191)

— LEATHER GLOVES —
YOUNG MAN — OPPORTUNITY TO LEARN GOOD PAYING TRADE
SALARY WHILE LEARNING
CUTTING LEATHER GLOVES
Rapid Advancement to Capable Man Interested in Steady Work
Apply: JUSTITE GLOVE COMPANY
24 EAST 28th STREET
NEW YORK CITY
(184-186)

DELAVCE ISČEJO
WATCH REPAIRERS
WANTED
Must Be Experienced
STEADY WORK
PERMANENT POSITIONS
PLEASANT WORKING
CONDITIONS
APPLY AT ONCE
HAROLD FREEDMAN
106 FULTON STREET, (ROOM 1105)
New York City
(185-191)

Opozorite še druge, ki ne čitajo
"G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstreženo.

SHOES
SHOE OR ARCH SUPPORT
MAKERS — Steady work: Good pay — overtime
Permanent Peacetime Job
and excellent opportunity to enable man — Apply:
LEVY & RAPPEL, 384 Columbus Ave., N. Y. C.
(185-187)

SHOES
STOCK FITTERS
SOLE CUTTERS (Dinker)
STEADY YEAR ROUND WORK
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply
BROOKLYN BOX TOE COMPANY
423 MANHATTAN AVE., BKLYN

MOŠKI
SPLOŠNA POMOČ V TOVARNI
Izurnjenost ni potrebna
Stalno delo — 75¢ na uro — 40 ur na teden. — Vprašajte: Superintendent KALAK WATER CO.
Bldg. 8 — 32 — 33rd St., B'klyn
(184-186)

FEEDERS Wanted
JOB & UNIVERSAL PRESSES
Excellent Opportunity
Congenial Surroundings
Apply at
MERCHANDISING PRESS
130 WEST 17th STREET
New York City
(184-190)

SHOES
Experienced Operators
WANTED ON SHOES
Steady Work — Apply
FALCON SHOE CO.
34-18 NORTHERN BLVD.
LONG ISLAND CITY
(184-186)

PEKI IN POMOČNIKI
Delo samo po dnevi
UNJSKA PLAČA
PETKI IN SOBOTE PROSTE
Vzemite Independent Subway do Metropolitan Ave., ali BMT Canarsie Line do Bedford Avenue.
ACME CAKE COMPANY
282 NORTH 6th STREET
BROOKLYN
(184-186)

GLASS
GLASS CUTTER — STEAMWARE
STEADY WORK
GOOD PAY FOR RIGHT MAN
Apply
AMERICAN GIFTWARE
49 WEST 3rd ST., N. Y. C.
(184-186)

JEWELERS
EXP'D FILERS & SOLDERERS
ON
STERLING SILVER JEWELRY
Excellent opportunity — Post War
Apply: PENNINO BROS.
38 WEST 48th ST., N. Y. C.
(184-186)

WANTED
CABINET MAKERS
WORK ON STORE FIXTURES
Opportunity for Qualified Men!
Steady Work — Apply at Once
KRASWOOD CO.
3365 — 3rd Avenue BRONX
(184-190)

ANETHETIST
MUST BE PHYSICIAN
HOSPITAL IN BROOKLYN
PERMANENT
CALL MR. MAGIDA
DI 6-9000
(184-190)

LABORER
NEEDED AT ONCE
FOR GENERAL LABOR WORK
IN RENDERING PLANT
STEADY WORK WITH A
PERMANENT FUTURE
Telephone 7-8080
(185-191)

GIRLS WOMEN
MEN BOYS
WITH THROWING PLANT
EXPERIENCE
* REELERS
* 5 B - SPINNERS
* WINDERS
Also ERRAND BOYS
& SHIPPING CLERKS
GOOD PAY — STEADY WORK
5 DAY WEEK — DAY SHIFT ONLY
PLEASANT SURROUNDINGS
APPLY NOW
MORRIS GORDON
21 MARKET STREET
PATERNON, N. J. (Rear Bldg.)
(185-186)

KUPITE EN "EXTRA" BOND BARNER

HELP WANTED
(Male and Female)
SUPERINTENDENT
DEPENDABLE — FOR 15 FAMILY APARTMENT HOUSE
Near Riverside Drive and West 136th Street.
MAN CAN WORK OUT
CALL REGENT 7-5539
Between 1-5 P M
(185-191)

ZAKONCA
Dobri zanesljivi ljudje s priporočilom
\$125 MESEČNO POLEG TEGA
STANOVANJE (Apartment)
DA OSKRIBUJO 40 OPLEMLJENIH
SOB — Izvrstna okolica — Odkani stanovanje — Vprašajte:
DR. GOODMAN, 220 E. 16th St.,
N. Y. C. — GR 5-2576
(185-191)

New Jersey ::
HELP WANTED — (MALE)
WANTED IMMEDIATELY
SECOND COOK
GOOD SALARY — ROOM & BOARD
STEADY EMPLOYMENT
CALL:
SOUTH ORANGE 2-2100
(184-190)

FLOOR BOYS
No experience necessary — LIGHT
WORK IN LEATHER AND CLOTH
SPORTSWEAR HOUSE
Good pay: Steady work: Good working
Conditions. — Apply
OXFORD SPORTING GOODS
87-101 FERRY ST., JERSEY CITY,
N. J.
(184-190)

DISH WASHERS
FULL OR PART TIME
Good pay: Steady work: Room and
board if desired: Good working
conditions. — Apply now.
PEDESTAL RESTAURANT
MOUNTAIN BOULEVARD
WATCHUNG, N. J. — PL 6-0503
(184-190)

Bread Foreman — Baker
Experienced in American Baking
ALL AROUND MAN
Good Salary — Steady Work
APPLY NOW
MAJESTIC BAKERY
50 Speedwell Ave., MORRISTOWN,
N. J.
(184-190)

NEEDED IMMEDIATELY
MEN TO ASSIST IN OPERATING
POULTRY FARM
Residence in Union, Irvington, Hillside
& Elizabeth preferred. — No experience
necessary. Good salary, permanent
jobs. Apply: 639 RAMSEY
AVE., HILLSIDE, N. J. — UN 2-2897.
(183-180)

CAKE BAKER
EXPERIENCED
STEADY, DAY-TIME, 6 DAYS
GOOD SALARY
Apply: RITZ BAKERY
180 EAST FRONT ST., PLAINFIELD,
New Jersey — Tel. Plainfield 6-5193
(183-180)

Ten General Workers
Apply At Once
Post-war opportunity: learn a good
trade. GOOD hourly pay. Plenty of
overtime — IDEAL CONTAINER CO.
Rayway & Amboy Ave., ELIZABETH,
N. J. Building 12-17. — EL 2-1944
Bns 28. (185-190)

MEN — WANTED IMMEDIATELY
FOR CLAY SHOP
RATE 70¢ PER HR — OVERTIME
Steady Work — Good Working
Conditions — APPLY NOW
STRAIT & RICHARDS INC.
23-13 SELVAJE ST., off Fubay PL.
NEWARK, N. J.
(185-191)

BUTCHER — NEEDED AT ONCE
Steady, Reliable American of Slavish
or Ukrainian Extraction — Excellent
chance for real future under ideal
working conditions. Meat market
catering to steady family trade. — Re-
ferences required. — Apply after 4 PM
NATIONAL FOOD CENTER
402 PACIFIC AVE., JERSEY CITY
(185-191)

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENICA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

Vrnil sem se naposled po dvotedenski odsotnosti. Naši so bili že tri dni v Rulletenburgu. Mislil sem, da me bogve kako težko pričakujejo, toda zmotil sem se. General se je držal zelo samozvestno, bil pri pogovoru visok z menoj ter me poslal k sestri. Postalo mi je takoj jasno, da se jim je posrečilo dobiti denarja. Zazdelo se mi je celo, da je generalu nekako neprijetno videti me. Marja Filipovna je bila silno zaposlena, govorila je z menoj površno, vendar je zela denar, ga prešela in poslušala moje poročilo do konca. K obedu so pričakovali Mezenecova, Francoz in še nekega Angleža; tak je le običaj Moskvičev, da takoj prireja obed za povabljen, čim je le denar pri rokah. Ko me je Pavlina Aleksandrovna zagledala, me je vprašala, zakaj me ni bilo tako dolgo, in odšla, ne da bi počakala odgovora. Razume se, da je to nalašč napravila; saj se bova morala vendar pomeniti, ker se je nabralo že precej gradiva.

Odkazali so mi majhno sobico v četrtem nadstropju hotela. Tukaj že vedo, da pripadam k generalovemu spremstvu. Vse kaže, da so se naši že postavili in izkazali. Generala smatrajo vsi za zelo bogatega ruskega plenjeniča. Še pred obedom je našel priliko, da mi je dal poleg drugih naročil dva bankovca po tisoč frankov, da ju menjam. Menjal sem ju v hotelski pisarni. Sedaj nas bodo vsaj ves ta teden smatrali za milijonarje. Namenil sem se sprovesti Mišo in Nadjo na izprehod, toda se stopnic so me poklicali k generalu. Izvilil me je vprašati, kam ju sprovedem. Ta človek ni nikakor ne more zreti naravnost v oči; rad bi sicer, toda zavračam ga vselej s tako ostrim t. j. nespoštljivim pogledom, da ga vedno spravljam v zadrego. S puhlimi besedami, polnimi fraz, in naposled docela zmeden mi je dal razumeti, naj odvedem otroka v park v stran od vokalza (voux hall, poslojpe namerjeno javnim igram in zabavam). Slednjič pa se je povsem razjezil in nenadoma pristavil: "Sicer bi ju gotovo odveli v vokalz k diletiki. Oprostite mi, toda vem, da ste še jako lahkomisljeni da bi se spravili celo igrati. Vsekakor pa imam pravico želeči, da si nisem vaš mentor in tudi ne maram biti, da se — da se tako izrazim — ne kompromitujete."

"Saj vendar nimam denarja," sem odvrnil mirno; "da bi ga lahko zaigral, ga je treba imeti!"

"Nemudoma ga dobite," je rekel general, in lice mu je pokrila lahna rdečica. Poiskal je v svoji pisalni mizi belečnice, pogledal vanjo in uvidel, da mi ima dati okoli 120 rubljev.

"Kako naj računamo?" je rekel, "treba je spremeniti na tolarje. Tu vzemite 100 tolarjev približno računamo, ostalega seveda ne izgubite."

Vzel sem denar molče.

"Prosim, ne bodite užaljeni vsled mojih besedi; zelo ste namreč rahločutni... Ako sem vam to omenil, sem vas hotel takorekoč samo opozoriti, do česar imam gotovo nekoliko pravice."

Ko sem se vračal pred obedom z otrokoma proti domu, sem srečal celo kavalkado. Naši so se odpravili ogledovat nekake razvaline. Dve izredno lepi kočiji, krasni konji! Made-moiselle Blanche v enem vozu z Marjo Filipovno in Pavlino; Francoz, Anglež in naš ge-

neral na konjih. Mimoidoči so postajali in gledali, pozornost je bila izbujevala. Slabo samo za generala, ker sem preračunal, da imajo s štirimi tisoč franki, ki sem jih jaz prinesel, in z onimi, ki se jim jih je posrečilo dobiti, sedem do osem tisoč frankov, kar pa za mille Blanche vsekakor premalo.

Mille Blanche je stanovala tudi v našem hotelu skupaj z materjo; tu neke tudi naš Francoz. Lakaji so ga nazivali monsieur le comte, mater mille Blanche "madame le comtesse"; kaj zato, morda sta zares grof in grofica.

Vedel sem že prej da me monsieur le comte ne spozna, ko prideva pri obedu skupaj. Generalu bi še seve niti na misel ne prišlo, da bi naju seznanjal ali me vsaj mu priporočal; m—r le comte pa je bil sam v Rusiji in ve, da ni bogve kako visoka oseba oni, ki ga imenujejo učitelj. Sicer me pa prav dobro pozna. Priznati moram, da sem prišel k obedu nepovabljen; kakor morem soditi, je general pozabil na to stvar, drugače bi me bil poslal gotovo obedovat k table d'hot-u. Prišel sem sam od sebe in in general me je pogledal zadovoljno. Dobra Marja Filipovna mi je takoj odkazala prostor; srečanje z mstrom Asteljem mi je prav prišlo in hoče nočes so morali pripoznati, da spadam v njihov krog.

Tega čudnega Angleža sem srečal najprej v Prusiji v vagonu, kjer sva si sedela nasproti, ko sem hotel za našimi; potem sem ga srečal na poti v Francijo, naposled v Švici. Tekom dveh tednov dvakrat. In glej! Sedaj sem ga naenkrat dobil že v Rulletenburgu. Nikdar svoje žive dni nisem še videl bolj plašnega človeka; plašen je do gluposti in gotovo se sam tega zaveda ker on ni nikakor neumen. Sicer pa je zelo blag in tih. Ob prvem srečanju v Prusiji sem ga pripravil do tega, da se je spustil z menoj v pogovor. Povedal mi je, da je bil letos na Nordkapi in da bi zelo rad na semnju v Nižnjem Novgorodu. Ni mi znano, kako se je seznanil z generalom; dozdeva se mi, da je brezumno zaljubljen v Pavlino. Ko je namreč vstopila, je postal rdeč kakor rak. Zelo mu je bilo po godu, da sem sel k njemu in me očividno že smatra za odkritosrčnega prijatelja.

Francoz se je vedel med obedom nenavadno oblastno; kazal se je do vseh malomarnega in visokega. Kolikor se spominjam, pa je bil v Moskvi pobleven in ponižen. Strašno dosti je govoril o novčarstvu in o ruski politiki. General se je vačših osmelil nasprotovati mu, toda skromno in samo toliko, da bi ne izgubil popolnoma svoje važnosti.

Bil sem v čudnem duševnem razpoloženju. Umeje se, da sem si stavil že med obedom svoje vsakdanje, navadno vprašanje: "Zakaj se vlačim okoli s tem generalom, zakaj ga nisem zapustil že davno?" Včasih sem se ozrl na Pavlino Aleksandrovno, ki me pa niti ni hotela opaziti. Končno pa sem se razsrdil in sklenil govoriti surovosti.

Začel sem tako, da sem se, tebi nič meni nič, glasno in brez dovoljenja vmešal v tuj pogovor. V prvi vrsti se mi je hotelo skregati se z Francozom. Obrnil sem se do generala, ga prekinil v pogovoru in pripomnil nenadno, popolnoma glasno in razločno, da je letošnje poletje Rusom docela nemogoče obedovati v hotelih pri table d'hot-ih. General me je pogledal začuden.

(Dalje prihodnjič.)

INTERNALIZACIJA TRSTA

NEW YORK, 20. septembra —ONA.— Vojni poročevalec agenture ONA, L. Bolling, ki se je ravnokar vrnil v Ameriko iz centralne Evrope, je mnenja, da bi internacionalizacija mesta najbolj ugajala večini Tržačanov. Celotni meščani, ki so najbolj prijazni Italiji, naglašajo, da je Trst tragično umiral skozi vso dobo dvajsetih let, katera je prebil pod Italijo, dočim se druga pristanišča, kot Genua in Napulj, in celo Bari, cvetela.

Morda najbolj razsodni argument, katerega je Titova vlada navedla v prilog priključitve Trsta, je ta, da je njeno razmerje z vladami Čehoslovaške in Madžarske prijateljsko ter da bo vse potrebno storjeno, da se odpro na široko trgovska pota iz Trsta, preko Jugoslavije v notranjost centralne Evrope.

ŽENSKO DELO Help Wanted (Female)

HOUSEWORKER
OWN ROOM, 2 IN FAMILY.
REFERENCES REQUIRED.
LOVELY HOME.
SALARY \$125.— A MONTH
(Call after 5 P. M.)
SA 2-4837 (185—191)

HOUSEWORKER
HOURS 9-3
\$20.— A WEEK
3 ROOM APARTMENT, 1 CHILD
5 1/2 DAYS A WEEK
ES 6-2016 (185—191)

COOK-HOUSEWORKER
EXPERIENCED
SMALL FAMILY, SLEEP IN
REFERENCES
ALL DAY TUESDAY
BU 8-7629 (185—191)

NURSEMAID
BOYS 4 MONTHS OLD AND 2 YEARS OLD; BROOKLYN HOTEL, TEMPORARILY, WOODMERE, L. I. PERMANENT; SLEEP IN, OTHER HELP, EXCELLENT SALARY
ST 3-2000 — EX. 705 (185—187)

COOK-HOUSEKEEPER
MUST BE NEAT AND PLEASANT
Sleep in preferred, not essential
NO LAUNDRY; 5 ADULTS
\$35.— A WEEK, REFERENCES
SC 4-0407 (185—191)

GIRL
SLEEP IN, LIGHT HOUSEWORK
FOND OF CHILDREN
GOOD SALARY
PHONE ES 5-2796
421 AVENUE T, BROOKLYN (185—191)

GENERAL HOUSEWORKER
LIGHT LAUNDRY, LIGHT COOKING
HOURS 9 TO 5
SLEEP IN, GOOD SALARY
NE 8-3675 — BROOKLYN (185—191)

GENERAL HOUSEWORKER
SMALL APARTMENT
SLEEP IN — OUT
LOVELY SECTION
DE 2-9839 (185—191)

COOK-HOUSEWORKER
PLEASANT DISPOSITION MOST IMPORTANT REQUIREMENT
COUPLE, 2 BABIES, NURSE
SALARY \$140.—
LE 4-2395 (185—191)

COOK — COUNTRY
3 ADULTS
GOOD WAGES
REFERENCES REQUIRED
PHONE MISS JONES
BA 7-0000 (185—191)

CHOCOLATE DIPPERS
PERMANENT PEACETIME JOBS
EXPERIENCED DIPPERS
FULL TIME — PART TIME
Apply THOMFORD
351 WEST 125th STREET
New York City (185—191)

OPERATORS
EXPERIENCED ON ANY LINE
PERMANENT PEACETIME JOBS
AS OPERATORS ON SINGLE & DOUBLE NEEDLE MACHINES
MANUFACTURING BRASSIERS AND CORSETS
Good Pay—Ideal Working Conditions—Steady—Apply:
EVEN-PUL FOUNDATIONS, INC., 135 MADISON AVE., New York City (185—187)

HELP WANTED ::

GIRLS WANTED!
LIGHT WORK!
GOOD WAGES!
Apply:
PHOTOSHOP
18 EAST 42nd ST. — 4th Floor
New York City

GENERAL HOUSEWORKER
RELIABLE, NO LAUNDRY
3 ADULTS, REFERENCES
\$25.— A WEEK, FROM 9 TILL
AFTER SUPPER
NI 4-1355 (185—187)

WEAVERS
WORK ON MOTH HOLES, TEARS,
AND BURNS — 5 DAY WEEK!
Excellent Working Conditions
\$50 PER WEEK!
KARLTON
69 — 5th AVENUE NEW YORK (185—191)

COUNTER GIRL
FOR PASTRY SHOP
EXPERIENCED GOOD SALARY
Delmonico Bakery Shop
526 AMSTERDAM AVE.
N. Y. C. (Near 58th St.)
(185—191)

Chambermaid, Waitress
2 P. M. THROUGH DINNER
REFERENCES NECESSARY
Call before 11, after 5
AT 9-0323
1111 PARK AVE., NEW YORK
(Apt. 11—B) (185—191)

LAUNDRY
YOUNG GIRL WITH
HAND LAUNDRY
Experience, and little knowledge of
BOOKKEEPING — GOOD SALARY,
PLEASANT SURROUNDINGS
HA 6-7244 (185—191)

GIRLS
NO EXPERIENCE NECESSARY
Paid Vacations and Holidays
Sick Benefits — Good Pay —
Steady — Apply:
ALEXANDER DOLL
153 E. 20th ST., N. Y. C. (185—187)

COOK
CLEAN, LAUNDRY, GOOD HOME
2 ADULTS, IMMACULATE, REFERENCES, SLEEP IN
SC 4-8492 (185—187)

HOUSEKEEPER
GENERAL HOUSEWORK
2 ADULTS, SLEEP IN — OUT
GOOD SALARY, REFERENCES
LA 4-8937 (185—187)

HOUSEKEEPER
BUSINESS COUPLE, BOY 16
MONTHS, SMALL APARTMENT
NO COOKING—SALARY \$100.—
DI 2-5656 (185—187)

COOK
RELIABLE — EXPERIENCED
4 IN FAMILY, GOOD REFERENCES
SALARY \$150.— A MONTH
PL 3-0730 (185—187)

HOUSEWORKER
GENERAL
SLEEP IN; PLAIN COOKING
SMALL APARTMENT; GOOD
SALARY
Call after 5 P. M.
BU 2-6949 (185—191)

OPERATORS
EXPERIENCED ON
LEATHER NOVELTIES
GOOD PAY — STEADY
CENTRAL LEATHER GOODS CORP.
543 BROADWAY N. Y. C. (185—187)

EXPERIENCED HOUSEKEEPER
General, new wash machine; lovely
home, permanent position, sleep in,
own room and radio, assist 2 children, — \$100.— PER MONTH
MA 6-5036
19 WALDORF COURT B'KLYN (185—191)

FILE CLERKS
UNDER 30
Permanent Peacetime Positions
NO EXPERIENCE NECESSARY
\$20 START — Apply:
PARENTS MAGAZINE
52 VANDERBILT AVE., N. Y. C.
Opp. Grand Central Station (185—191)

ŠIVALKE — SLAMA
SLANNIKARICE IN UČENKE
STALNO DELO DOBRA PLAČA
MAYER NOVELTIES
68-10 — 58th AVE.,
MASPETH, L. I.
Newtown 9-7046 (185—191)

DELAVKE ISČEJO ::

WANTED General Houseworker & Cook
SLEEP IN — OUT
\$35 WEEKLY
Phone STERLING 3-2222
(Call between 12—3 P. M.)
(184—186)

WANTED GIRL—WOMEN
GENERAL HOUSEWORKER
Small apartment, wash machine, 5 1/2 days a week, \$25.— a week, sleep in or out.
ES 5-7547
1820 AVENUE N, BROOKLYN (184—186)

WANTED Chambermaid—Waitress
THOROUGHLY EXPERIENCED
GOOD SALARY
SLEEP IN OR OUT
Call SU 7-3131 (184—186)

WANTED COOK—HOUSEWORKER
GENERAL, SLEEP IN, OWN ROOM
AND BATH; REFERENCES
\$125 A MONTH
41 EASTERN PKWAY
Apt. 3D — Brooklyn
NEVINS 7-1615 (184—186)

WANTED GENERAL HOUSEWORKER
5 DAYS WEEKLY
ADULTS, — SLEEP IN OR OUT
GOOD PAY
DE 9-1028 (184—186)

WANTED WOMAN GENERAL HOUSEWORK
simple cooking, sleep in or out,
small apartment, 2 adults, 1 child
\$100.— A MONTH
Call Evenings
BU 4-5106 (184—190)

WANTED HOUSEKEEPER
LIGHT HOUSEWORK — LIGHT
COOKING, CARE 2 SMALL CHILDREN — \$20.— TO START A WEEK
SLEEP IN, GOOD REFERENCES
Call Evenings 6 to 10 P. M.
ST 3-3135 (184—190)

GIRL for SANDWICHES
HOURS FROM 10 A. M. to 3 P. M.
NO SATURDAYS OR SUNDAYS
70 FINE STREET
WHITEHALL 4-5866 (182—188)

WANTED PULLERS & LOADERS
STEADY WORK
NEW AMERICAN STEAM LAUNDRY
1628 BRONXDALE AVE
BRONX (181—187)

LEATHER NOVELTIES
TABLE HANDS
Experienced preferred, will consider, beginners — Steady—Good pay—Overtime, Pleasant surroundings. Apply — 350 — 4th AVE., N. Y. C. — 3rd Floor (184—190)

ŠIVALKE
naROČNE TORBICE IZ USNJA
Singer stroj — Izurjenost
37 1/2 ur — Dobra plača — Stalno delo
Vprašajte
E W NOVELTY CO.
80 UNIVERSITY PL., N. Y. C. (184—186)

FANCY FEATHERS
EXPERIENCED BRANCHES
AND PASTERS
Good Pay — Steady Work
Pleasant Surroundings
Apply: K O S E S
25 WEST 37th ST., N. Y. C. (184—186)

OPERATORS
Experienced on
Good pay; Steady peacetime work
Apply at address most convenient
FABRIC GLOVES
W I S E L M A N
622 E. 180th St., Bronx, FO 7-2106
500 Broadway, N.Y.C. CA 6-2510 (184—190)

LEATHER NOVELTIES
Experienced TABLE WORKERS
on
SMALL FINE LEATHER GOODS
Also A CREASER
STEADY WORK — Apply
HARRY KOENIG
21 WEST 19th ST., N. Y. C. (184—190)

OPERATORS
Izurjene na Singer stroj in 2-3-
vankni Metropolitan Ruffie stroj
ZA DELO NA "CURTAINS"
Dobra plača — Stalno delo
Vprašajte CENTURY CURTAIN
114 EAST 23rd ST., N. Y. C. (184—190)

WANTED HOUSEKEEPER—COOK
SMALL JEWISH FAMILY
GOOD SALARY
Call:
PRESIDENT 3-4685 (184—190)

:: HELP WANTED

ROČNE ŠIVALKE
Izurjene izdelovalke (finishers)
na ROBES in DRESSES
Stalno delo — Dobra plača
Prijetna okolica — Stalno delo
delo v mirnem času—Vprašajte
CLARA GRESKO
106 E. 19th STREET N. Y. C. (185—191)

WANTED HOUSEWORKER
EXPERIENCED
KNOWLEDGE OF COOKING
FOUR IN FAMILY — SLEEP IN
REFERENCES
Call ESplanade 6-2121 (184—186)

HOUSEWORKER
SLEEP IN OR OUT
PLEASANT HOME IN BKLYN
Light Laundry (washing machine)
Good hours—No cooking — Good
salary — Phone — Until 6 P. M.
CHICKERING 4-4229 (184—186)

HANDSEWERS
ON
FINE NOVELTIES
Pleasant Studio
Congenial Surroundings
Vprašajte: CLOSET INTERIORS
123 E. 57th ST., 1 fl. up, N.Y.C.
PLAZA 5-3179 (184—190)

URGENT
WE NEED AT ONCE
KITCHEN MAIDS & TRAY MAIDS
8 HOUR DUTY
PERMANENT POSITIONS
APPLY AT ONCE
BOULEVARD HOSPITAL
46-04 — 31st AVENUE
LONG ISLAND CITY
RA 8-2800 (179—185)

WANTED HOUSEWORKER
FOND OF CHILDREN
SLEEP IN — LIGHT COOKING
LIGHT LAUNDRY, NICE HOME
GOOD REFERENCES
TR 4-0338 (184—186)

ROKAVICE — Šivalke—Inserters
Closers in tudi druge delavke
Delo od kosa ali plačo po izurjenosti—Dobre cene — Stalno delo
GOVORI SE ČESKO
Vprašajte GUTNAM-LANN
726 Nostrand Ave., Brooklyn
NE 8-2779 (184—190)

WANTED HOUSEKEEPER—COOK
SLEEP OUT, EXPERIENCED
EXCELLENT SALARY
REFERENCES
TR 7-5505
MRS. TRIBIC (184—186)

New Jersey ::
OPERATOR SEWERS
ON MEN'S STRAW HATS
STEADY EMPLOYMENT
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply: COPELEY HATS
31 Wilkinson Ave., JERSEY CITY, N. J.
BE 3-1181 (185—191)

GIRLS WOMEN
Needed Immediately for LIGHT
FACTORY WORK in COSMETIC
PLANT — Steady work; Good working
conditions; Plenty of overtime if
desired — Apply
LIGHTFOOT SCHULTZ CO.
1112 Park Avenue, HOBOKEN, N. J.
(185—191)

OPERATORS
EXPERIENCED
WANTED ON LEATHER AND CLOTH SPORTSWEAR
Good pay; Light work; Steady work
Good conditions. — Apply
OXFORD SPORTING GOODS
87-101 FERRY ST., JERSEY CITY, N. J. (184—190)

WANTED LEARNERS
Coconut Shaving
We Train You
GUARANTEED RATE
WHILE LEARNING
FRANKLIN BAKER DIVISION
General Food Corporation
15th & Bloomfield Sts.
Hoboken, N. J. (174—187)

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

NOV GROB V WAUKEGANU

Waukegan, Ill. — Dne 20. avgusta je po daljši boleznimi umrla Frances Klavžer, rojena Siherhoffer, doma iz Vrhnike in stara 52 leta. Zapušča moža sina in pastorko.

"GLAS NARODA" V JUGOSLAVIJO

Sedaj pošiljamo naš list našim rojakom in rojakinjam v Jugoslavijo. Nekateri rojaki so že naročili list za svoje ljudi v starem kraju in jim ga pošiljamo. — Naročnina za list v Jugoslavijo je \$8 na leto ali \$4 za pol leta.

Naročite list svojem v stari domovini, da jim bodo tukajšnje razmere in druge svetovne novice bolj znane.

Naročila za natančnimi imeni, priimki in naslovi v Jugoslaviji, kakor so bili pred to vojno pošljite na: "Glas Naroda", 216 West 18th St., New York,